

05.08.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**05 Ağustos 2022
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

05 Ağustos 2022 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMALAR

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 6 Mayıs 2004 Tarihinde Bakü’de İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesi’nin Uygulanmasına İlişkin İdari Anlaşma’nın Revizyonu ile İlgili Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ek İdari Anlaşmanın Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5932)

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5933)

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında Hibe Anlaşmasının Yürürlüğe Girmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5934)

— Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketi Tarafından Kongo Cumhuriyeti ve Cibuti Cumhuriyeti’ne Bahse Konu Ülkelerde Gerçekleştirilen Projelerin Finansmanı Amacıyla Türkiye’den İhraç Edilen Mal ve Hizmetlere Karşılık Olarak 2016 Yılında Sağlanan Krediler Çerçevesinde Adı Geçen Ülkelerin 30 Nisan 2020 Tarihi İtibarıyla Vadesi Geçmiş Borçları ile 1 Mayıs-31 Aralık 2020, 1 Ocak-30 Haziran 2021 ve 1 Temmuz-31 Aralık 2021 Dönemlerine Ait Anapara ve Faiz Yükümlülüklerinin G-20 Borç Servisi Askıya Alma Girişimi Kapsamında Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Olarak 19 Ocak 2022 ve 21 Mart 2022 Tarihlerinde İmzalanan Anlaşmaların İmza Tarihlerinden Geçerli Olmak Üzere Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5935)

CUMHURBAŞKANI KARARI

— Balon Balığı Avcılığının Desteklenmesi Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 5936)

CUMHURBAŞKANLIĞINA VEKÂLET ETME İŞLEMİ

— Cumhurbaşkanlığına, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY’ın Vekâlet Etmesine Dair Tezkere

ATAMA KARARLARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2022/350, 351, 352, 353, 354)

YÖNETMELİKLER

— Okul Servis Araçları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Millî Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Taşınır Mal Yönetmeliği

TEBLİĞ

— Proje ve Kontrollük İşlerinde Uygulanacak Fiyat Artış Oranları Hakkında Tebliğ

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 21/4/2022 Tarihli ve E: 2021/71, K: 2022/53 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 21/6/2022 Tarihli ve E: 2022/43, K: 2022/81 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 14/4/2022 Tarihli ve 2019/14617 Başvuru Numaralı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 11/5/2022 Tarihli ve 2018/6711 Başvuru Numaralı Kararı

Bakan Kirişci: Un, yağ, şeker gibi stratejik ürünlerle ilgili bir planlama yapacağız

Bakan Kirişci, "Un, yağ, şeker gibi stratejik ürünlerle ilgili bir planlama yapacağız. İhtiyacımız olan ürünlerde kendi kendimize yeterliliğimizi sürdüreceğiz." dedi. Büyükşehirlerde kırsala dönmek isteyenlerin olduğunu söyleyen Kirişci, "Bu sebeple küçük aile işletmeciliğini teşvik ediyoruz. Böylece kırsala dönüşün hızlanacağını düşünüyoruz." diye konuştu.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişci, Anadolu Ajansı Editör Masası'na konuk oldu.

Kirişci, "(Yangın söndürme uçağı) Soçi'de yarın Rusya'dan uçak alma konusunu belli bir aşamaya getireceğiz." açıklaması yaptı.

Kirişci, Et ve Süt Kurumu'nun kuzu eti fiyatıyla ilgili yüzde 25'lik bir indirim yapacağını açıkladı.

Bakan Kirişci, "Kış aylarına girerken meyve sebze fiyatlarındaki artışı önlemek adına sera üretim alanlarımızı artırmak istiyoruz." diye konuştu.

Bakan Kirişci, "Un, yağ, şeker gibi stratejik ürünlerle ilgili bir planlama yapacağız. İhtiyacımız olan ürünlerde kendi kendimize yeterliliğimizi sürdüreceğiz." dedi.

Kirişci, "Büyükşehirlerde kırsala dönmek isteyen insanlarımız var, bu sebeple küçük aile işletmeciliğini teşvik ediyoruz. Böylece kırsala dönüşün hızlanacağını düşünüyoruz." ifadelerini kullandı.

Kirişci, "Tarımsal destekleri sadeleştirme ve stratejik ürünler için fark ödemesi kavramını gündeme getiriyoruz. Uygulama 2023'te pilot bir şehrimizde başlayacak." diye konuştu.

Kirişci, "Yeminli tarım müşavirleri, alt başlık olarak yeminli ziraat, gıda, su ürünleri mühendisi, üreticilerimize danışmanlık hizmeti verecek." dedi.

ESK, koyun ve kuzu etinde yüzde 25 indirim yaptı

Et ve Süt Kurumu mağazalarında satılan koyun, kuzu, toklu etinde yüzde 25'e varan indirim yapıldığı açıklandı.

İRFAN DONAT

Et ve Süt Kurumu (ESK), kuzu eti satışlarında indirim kampanyası başlattı.

Et ve Süt Kurumu mağazalarında satılan koyun, kuzu, toklu etinde yüzde 25'e varan indirim yapıldı.

ESK'nın indirimli kuzu koyun eti kampanyasına göre, gövde kuzu 129,75 liradan yüzde 25 indirimle 98 liraya, kuzu pırzola 181,50 liradan 137 liraya, kuzu gerdan 114,50 liradan 86 liraya satılacak.

ESK'nın resmi internet sitesinden yapılan açıklamada, "Fiyatlarda yapılan indirimle kuzu etinin daha fazla tüketiciye ulaştırılması hedefleniyor. Halkımızın uygun fiyatlarla kaliteli kuzu eti tüketmesi sağlanacak. Et ve Süt Kurumu kampanya ile koyun kuzu eti tüketiminde farkındalık oluşturmayı da amaçlıyor" denildi.

ESK'nın Türkiye genelinde 18 mağazası bulunuyor.

Hatırlanacağı üzere Tarım ve Orman Bakanlığı, ESK'nın piyasadaki konumuna ilişkin geçen aylarda şu açıklamayı yapmıştı: "ESK satış mağazalarında yıllık kıyma ve kuşbaşı eti satışı 6 bin tondur. Bu rakam Türkiye kırmızı et satışının yüzde birinin **altındadır**."

"İSTİKRARI SAĞLAMAYI HEDEFLİYORUZ"

ESK'nın bugünkü indirimine ilişkin açıklamasında, "Ülkemizin mera ve arazi yapısının küçükbaş hayvancılığa daha uygun olması nedeniyle küçükbaş hayvancılığın geliştirilmesi, meralarımızdan daha fazla yararlanılarak düşük maliyetli kırmızı et üretimi sağlanmış olacak. Hem üreticimiz hem tüketicimiz kazanacak. Maliyetler dikkate alınarak belirlenen fiyattan üreticilerimizden satın alınacak küçükbaş hayvanlar Et ve Süt Kurumuna ait satış mağazalarında vatandaşlarımıza uygun fiyattan ulaştırılacak" ifadelerine yer verildi.

ESK, üreticiden koyun kuzu alımlarını arttırarak fiyatlarda istikrarı korumayı hedeflediğini açıklarken, "ESK, kuzu etinde dönemsel arz fazlalığından kaynaklanan fiyat dengesizliklerinin önüne geçmek amacıyla yerli üreticiden aldığı küçükbaş hayvanı bir taraftan tüketiciye indirimli fiyata ulaştırırken diğer yandan kuzu karkas olarak ihraç ederek üreticinin emeğine sahip çıkmayı hedefliyor. İhracat canlı olarak değil karkas olarak gerçekleştirilecek. Kuzu karkas ihracatı ile küçükbaş eti yan ürünleri olan deri, sakatat ve hayvansal yağlar ülke ekonomisine kazandırılmış olacak" ifadelerine yer verdi.

Et ve Süt Kurumunun indirimli koyun kuzu eti satış fiyatları:

ÜRÜN	FİYAT(TL)	İNDİRİMLİ FİYAT(TL)
GÖVDE KUZU	129,75	98,00
KUZU ÇATAL BUT	144	109,00
KUZU KOL	134	101,00
KUZU PİRZOLA	181,50	137,00
KUZU GERDAN	114,50	86,00
KUZU GÜVEÇ (KABURGA)	112,75	85,00
GÖVDE TOKLU	122	92,00
TOKLU BUT	135,75	102,00
TOKLU KOL	124,25	94,00
TOKLU PİRZOLA	171,00	129,00
TOKLU GERDAN	112,75	85,00
TOKLU GÜVEÇ (KABURGA)	107,25	81,00
GÖVDE KOYUN	98,00	74,00
KOYUN BUT	109,00	82,00
KOYUN KOL	100,00	75,00
KOYUN PİRZOLA	129,75	98,00
KOYUN GERDAN	91,00	68,00
KOYUN GÜVEÇ (KABURGA)	88,75	67,00

Ukrayna'dan tahıl gemilerinin çıkışı sürüyor

Ukrayna'dan İrlanda ve İngiltere'ye gidecek olan iki ayrı tahıl yüklü gemi Odesa limanından çıkış yaptı.

Ukrayna'dan İrlanda'ya gidecek olan ve 33 bin ton mısır taşıyan Panama bayraklı NAVISTAR isimli gemi Odessa Limanı'ndan hareket etti.

13 bin ton mısır taşıyan ikinci gemi de Ukrayna'dan İngiltere'ye gitmek üzere Çernomorsk Limanı'ndan hareket etti.

Ukrayna'nın Çernomorsk Limanı'nda bekleyen POLARNET isimli Türk bayraklı gemi de Karasu'ya gelmek üzere hareket etti. 12 bin ton mısır taşıyan gemi Karasu'ya varmadan önce İstanbul'un kuzeyinde Müşterek Denetleme Timi tarafından denetime tabi tutulacak.

Boş gemiye denetim

Tahıl ürünlerinin Ukrayna limanlarından emniyetli sevki için Milli Savunma Üniversitesi Yerleşkesinde oluşturulan Müşterek Koordinasyon Merkezinde görevli Türkiye, Ukrayna, Rusya ve Birleşmiş Milletler (BM) temsilcileri, tahıl almak üzere Ukrayna'ya gidecek boş gemide denetim yapıldı.

05.08.2022

Ukrayna'dan tahıl almak için yola çıkmak üzere Perşembe günü Bandırma Limanı'ndan gelen Barbados bandralı "Fulmar S" isimli gemi, Kilyos açıklarına demirledi.

Geminin seyrini ve takibini yapan Müşterek Koordinasyon Merkezi'nde görevli müşterek denetleme timi, "Cankuş" isimli servis botuyla Rumelifeneri Tahlisiye Bot İstasyonu'ndan hareket etti.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı temsilcisi ve Denizcilik Genel Müdürlüğü tarafından görevlendirilen gemi denetim uzmanlarının rehberlik ettiği heyet, saat 06.45'te ulaştıkları gemide, anlaşma kapsamında mutabık kalınan usul ve esaslar doğrultusunda incelemelerde bulundu.

Gemi, müşterek kontroller sonucunda temsilcilerden onay alınmasının ardından Ukrayna'nın Çornomorsk Limanı'na hareket edecek.

Büyükbaş desteklerinde süre değişikliği

Büyükbaş hayvancılık desteklerinden faydalanabilmek için belirlenen bazı sürelerde değişikliğe gidildi.

Büyükbaş desteklerinden yararlanma sürelerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, buzağı, malak veya dişi manda desteklerinde programlı aşıları tamamlanmış, 4 ay ve üzeri yaşta, ilkinde buzağılama yaşı en fazla 960 gün veya son iki buzağılama arası en fazla 600 gün olan ineklerin doğan buzağılarına hayvan başına 370 lira, etçi veya kombine ırk boğaların sperması ile suni tohumlamasından veya bu ırkların Tarım ve Orman Bakanlığınca izinli boğaları ile tohumlamasından doğan buzağılarına 600 lira ödenecek.

Değişiklikten önce destekler, ilkinde buzağılama yaşı en fazla 810 gün ve son iki buzağılama arası en fazla 450 gün olan büyükbaş hayvanlar için sağlanıyordu.

Öte yandan konuya ilişkin Hayvancılık Desteklemeleri Uygulama Tebliği'nde de ilgili değişiklikler yapıldı. Düzenlemeler, 1 Ocak 2021'den itibaren geçerli olacak.

Şirketler, döviz mevduatını 2.1 milyar dolar artırdı

Tüzel kişilerin döviz mevduatı, 29 Temmuz haftasında 2 milyar 141 milyon dolar arttı. Yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı ise 1 milyar 948 milyon dolar yükseldi

Merkez Bankası haftalık para ve banka verilerine göre 29 Temmuz ile biten haftada parite etkisinden arındırılmış olarak yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı 1 milyar 948 milyon dolar arttı. Gerçek kişilerde döviz mevduatında parite etkisinden arındırılmış olarak 193 milyon dolar düşüş yaşanırken tüzel kişilerin döviz mevduatında 2 milyar 141 milyon dolar arttı. Tüzel kişilerin özellikle dolar cinsi döviz mevduatındaki 1.7 milyar dolarlık yükseliş dikkat çekti.

Merkez Bankası haftalık verilerine göre gerçek kişilerin dolar cinsi döviz mevduatı 141 milyon dolar gerilerken, Euro cinsi döviz mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak 15 milyon dolar arttı, kıymetli maden hesaplarının dolar karşılığı parite etkisinden arındırılmış olarak 68 milyon dolar azaldı. Tüzel kişilerin ise 1 milyar 718 milyon dolar dolar cinsi döviz mevduatını artırırken, Euro cinsi döviz mevduatının parite etkisinden arındırılmış olarak dolar karşılığı 419 milyon dolar yükseldi.

Net uluslararası rezervlere Rusya etkisi

Son haftalarda 20 yılın en düşük seviyelerinde seyreden IMF tanımlı net uluslararası rezervler geçen hafta 2.4 milyar dolar artışla 9.12 milyar dolara yükseldi. Bu yükselişte Gazprom'dan Akkuyu için gelen paranın etkili olduğu belirtiliyor. Swap hariç net rezervler ise 54.8 milyar dolar oldu. Öte yandan iki haftadır 100 milyar doların altında olan TCMB toplam rezervleri ise 101.3 milyar dolara yükseldi. TCMB

toplam rezervleri 29 Temmuz haftasında bir önceki haftaya göre 2 milyar 940 milyon dolar arttı. 29 Temmuz itibarıyla Merkez Bankası brüt döviz rezervleri, 1 milyar 390 milyon dolar artışla 61 milyar 101 milyon dolara yükseldi. Brüt döviz rezervleri, 22 Temmuz'da 59 milyar 711 milyon dolar seviyesindeydi. Söz konusu dönemde altın rezervleri de 1 milyar 552 milyon dolar artarak 38 milyar 611 milyon dolardan 40 milyar 163 milyon dolara yükseldi. Böylece Merkez Bankası'nın toplam rezervleri, 29 Temmuz haftasında bir önceki haftaya kıyasla 2 milyar 940 milyon dolar yükselişle 98 milyar 323 milyon dolardan 101 milyar 263 milyon dolara çıktı.

Yabancı hisse ve DİBS'te yine satıcı

Merkez Bankası haftalık menkul kıymet istatistiklerine göre yabancı yatırımcıların Türk menkul kıymetlerinden çıkışı aralıksız sürüyor. Yurtdışında yerleşik kişiler, 29 Temmuz haftasında net 26,9 milyon dolarlık hisse senedi, 21,1 milyon dolarlık Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) ve 9,4 milyon dolarlık Şirket Borçlanma Senetleri (ŞBS) sattı. Yurtdışında yerleşik kişilerin 22 Temmuz itibarıyla 14 milyar 805,1 milyon dolar olan hisse senedi stoku, 29 Temmuz'da 14 milyar 851,7 milyon dolara yükseldi. Aynı dönemde yurtdışında yerleşik kişilerin DİBS stoku 1 milyar 327,7 milyon dolardan 1 milyar 283,2 milyon dolara geriledi. ŞBS stokları ise 109,6 milyon dolardan 98,5 milyon dolara indi.

Türkiye'de tarım bitirildi! 2002'de daha fazla buğday ürettiyorduk

Ne çiftçiye ne de tarıma yeterli önem verilmedi. Öyle ki 2002'de üretilen buğday 2021'de üretilenden çok daha fazla. İşte detaylar..

Oğuz İlgiç

İzlenilen yanlış tarım politikaları Türkiye'yi günden güne daha zor bir dönemin içine çekiyor.

Tarım arazilerinin yapılaşmaya açılması, çiftçiye verilen desteklerin yetersiz kalması, mazot ve gübre fiyatlarının artması gibi etkenler ne yazık ki ülkemizde buğday üretimini gözle görülür şekilde azalttı.

Dünya adım adım gıda krizine sürüklenirken Türkiye 2002'de üretmiş olduğu 19.5 milyon ton buğdaya karşı 2021'de sadece 17.65 milyon ton buğday üretebildi. Üstelik buğday ekilen alan 2002'de 9.3 milyon hektardan 2020'de 6.9 milyon hektara kadar düştü.

Ayrıca Türkiye 2011 yılında 21.8 milyon ton buğday üretilip 4.8 milyon ton buğday ithal etmişti. Buna karşılık 2020 yılında 20.5 milyon ton buğday üretilip 9.8 milyon ton buğday ithal etti.

Öyle ki Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi'nin geçtiğimiz gün yaptığı açıklama da oldukça dikkat çekiciydi. Kirişçi "Keşke tarımın, gıda üretiminin stratejik öneminin farkına pandemiyle, Rusya - Ukrayna savaşıyla varmasaydık. Pandemide teknolojinin bizi doyurmadığını gördük. Para olsa da tarım ürünlerine, gıdaya ulaşamadığınızı gördük." ifadelerini kullanarak izlenilen tarım politikalarının ne kadar yanlış olduğunu dile getirmişti.

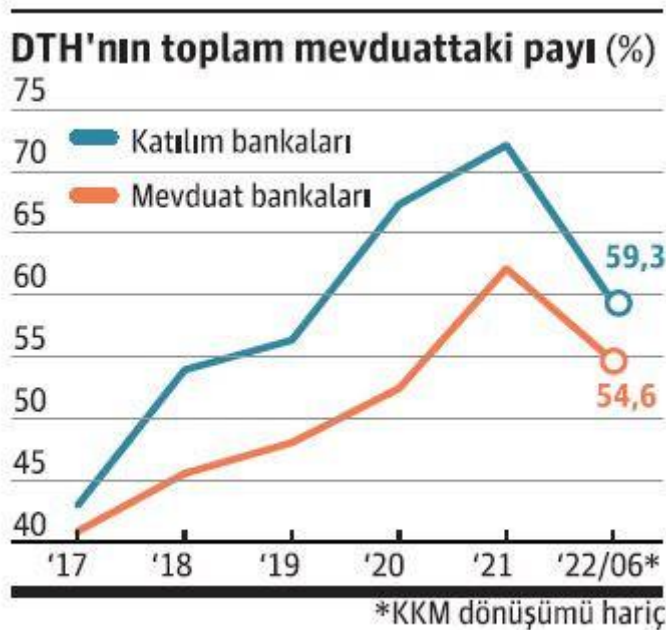
Tasarruflarda döviz ve altın tercihi sürüyor

Birikimlerini TL yerine döviz ve altın hesaplarında tutma eğilimi katılım bankası mudilerinde diğer bankalara göre daha yüksek.

Şebnem TURHAN

Döviz mevduatları toplam mevduat içinde ağırlığını korurken katılım bankaları mevduat bankalarının önünde bulunuyor. Katılım bankalarında toplam mevduatta en fazla DTH payına sahip il ise yüzde 71,6 ile Tunceli, mevduat bankalarında ise birincilik yurtdışında.

Döviz mevduatı ve dolarizasyon tartışmaları Türkiye'nin bitmeyen gündem maddesi. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) şirketlere TL kredi kullanma için döviz mevduatı sınırlaması getirirken bireylerde henüz döviz mevduatlarına yönelik bir kısıtlama bulunmuyor. Son dönemde bazı yayınlarda 'döviz stokçuluğu'na ilişkin haberler çıksa da bankalardaki döviz mevduatı serbest

piyasa ekonomisi içinde değerlendirilmeye devam ediyor. BDDK'nın açıkladığı sektörün ilk altı ayındaki veriler katılım bankalarının toplam mevduat içinde payları düşük olsa bile mevduatlarının yüzde 41'inin yurtiçi ve yurtdışı yerleşiklerin altın hariç DTH (döviz mevduatı) olduğunu ortaya koyuyor. Mevduat bankalarında ise toplam mevduat içinde yine yurtiçi ve yurtdışı yerleşiklerin altın hariç DTH oranı yüzde 36 seviyesinde. Hem kamu hem de katılım bankalarında yurtiçi ve yurtdışı yerleşiklerin altın mevduatının toplam mevduattaki payı ise yüzde 20. Katılım bankalarında TL cinsi mevduatın payı ise sadece yüzde 19,7 iken mevduat bankalarında ise TL cinsi mevduatın toplam mevduattaki payı yüzde 23,7.

Katılım bankasında en yüksek DTH oranı Tunceli'de

2022'nin ilk yarısına dair illerdeki bankacılık sektörünün görünümüne ilişkin Fintürk verileri BDDK tarafından açıklandı. DTH'ların değişimi ise bu yüksek enflasyon ve değer kaybeden TL görünümünde dikkatle izleniyor. İllerde katılım ve mevduat bankalarındaki mevduatlara ilişkin ayrıntılar katılım bankalarının DTH konusunda mevduat bankalarının ilerisinde olduğunu gösteriyor. Katılım bankalarında toplam mevduat içinde yüzde 41 oranında DTH olsa da bazı illerde bu oran yüzde 71'i bile aşıyor. Katılım bankalarında en çok DTH mevduatı oranına sahip olan il yüzde 71,6 ile Tunceli. Onu yüzde 71,1 ile Hakkari izlerken, Kilisliilerin katılım bankalarındaki DTH mevduatının toplam mevduata oranı yüzde 70,34. Bingöl'de yüzde 67,7, Ardahan'da yüzde 67,1, Şırnak'ta ise oran yüzde 67,03 seviyesinde. Katılım bankalarında DTH oranının en düşük olduğu il ise yüzde 18,9 ile Ankara. Ankara'yı yüzde 27,8 ile Karabük, yüzde 29 ile Kocaeli, yüzde 39,7 ile de Çorum izliyor. Yurtdışında yaşayanların katılım bankasındaki DTH oranı ise yüzde 56 seviyesinde.

Katılım bankalarında düşük payı olan TL mevduata karşılık en fazla toplam mevduatta TL mevduat payına sahip il yüzde 48,82 ile Artvin.

Mevduat bankalarında en yüksek oran yurtdışının

Mevduat bankalarında ise toplam mevduat içinde DTH mevduatı oranı yüzde 36 seviyesinde. Mevduat bankalarında toplam mevduata göre oranlandığında en yüksek DTH mevduatı yüzde 67 ile yurtdışındakilerin oluyor. İkincilik ise yüzde 59,5 ile Yozgat'ta bulunurken, Aksaray'da mevduat bankalarında DTH mevduatının payı yüzde 58,15 ile ikinci sırada bulunuyor. Nevşehir'de yüzde 57,3, Kırşehir'de yüzde 55,1, Gümüşhane'de ise yüzde 53,6 mevduat bankalarındaki DTH mevduatı oranı. Katılım bankalarında DTH mevduat oranı yüzde 71'i aşarak birinci sırada olan Tunceli'nin mevduat bankalarındaki DTH oranı yüzde 51,8'i buluyor. Mevduat bankalarında DTH mevduatının payının en düşük olduğu il yüzde 15 ile Kastamonu, onu yüzde 22,1'lik pay ile Karabük izlerken, Ankara yüzde 23,26 paya sahip durumda. Mevduat bankalarında TL mevduatta en yüksek payı alan il yüzde 51,2 ile Ardahan. Ardahan'ın ardından yüzde 49,23 pay ile Kars, yüzde 47,95 ile Çanakkale geliyor.

Öte yandan hem mevduat hem de katılım bankalarının ortaklaştığı konu ise altın mevduatının toplam mevduattaki oranı. Mevduat bankalarında da katılım bankalarında da altın mevduatının toplam mevduata oranı yüzde 20 seviyelerinde.

Katılım bankalarında**DTH mevduatı oranı (%)**

TUNCELİ	71,58
HAKKARİ	71,08
KİLİS	70,34
BİNGÖL	67,67
ARDAHAN	67,12
ŞIRNAK	67,03
İĞDIR	64,41
KIRIKKALE	61,10
MUŞ	60,51
AKSARAY	59,23
YALOVA	58,84
GÜMÜŞHANE	58,51
KIRŞEHİR	58,34
EDİRNE	57,80
YOZGAT	57,77
MUĞLA	57,72
BOLU	57,70
GİRESUN	57,35
NİĞDE	57,15
KÜTAHYA	56,99

Mevduat bankalarında**DTH oranı (%)**

YURT DIŞI	66,91
YOZGAT	59,54
AKSARAY	58,15
NEVŞEHİR	57,28
KIRŞEHİR	55,11
GÜMÜŞHANE	53,51
TUNCELİ	51,80
UŞAK	50,50
BAYBURT	50,30
BİNGÖL	49,14
SİVAS	49,13
ISPARTA	49,10
KÜTAHYA	49,06
AFYONKARAHİSAR	48,51
İĞDIR	48,29
TRABZON	47,70
ERZİNCAN	46,57
MALATYA	46,06
AMASYA	45,70
GİRESUN	45,48

Katılım bankalarında**altın mevduatı oranı (%)**

KARABÜK	49,66
KAHRAMANMARAŞ	31,88
GAZİANTEP	31,40
KOCAELİ	30,57
ÇORUM	27,93
YURT DIŞI	27,64
ANTALYA	26,80
MERSİN	22,82
İSTANBUL	22,63
DENİZLİ	22,50
ADANA	21,91
SAMSUN	21,11
KAYSERİ	18,73
İZMİR	18,71
ANKARA	18,09
MANİSA	17,54
BURSA	16,78
HATAY	15,41
KASTAMONU	14,12
TEKİRDAĞ	13,96

Mevduat bankalarında**altın mevduatı oranı (%)**

KARABÜK	43,22
GAZİANTEP	35,18
KASTAMONU	29,72
KOCAELİ	27,62
İSTANBUL	26,39
ANKARA	20,10
ANTALYA	18,88
BURSA	18,85
HATAY	18,49
YALOVA	18,42
SAKARYA	18,05
YURT DIŞI	17,46
KAHRAMANMARAŞ	15,80
KONYA	14,86
ELAZIĞ	14,75
İZMİR	14,64
DENİZLİ	13,62
TEKİRDAĞ	13,20
KAYSERİ	13,05
HAKKARİ	12,95

Tuz gölü ve Silivri gaz depoları dolduruldu

Rusya-Ukrayna savaşıyla artan enerji tedarik endişelerine karşı, doğalgazda özellikle kışa hazırlık kapsamında depolama faaliyetleri hızlandırıldı. DÜNYA'nın edindiği bilgilere göre Tuz Gölü ve Silivri'deki doğalgaz depolarının büyük kısmı dolduruldu. Az miktardaki kapasitenin de ilerleyen aylarda tamamlanarak kış kullanımına hazır tutulacağı belirtiliyor.

Mehmet KAYA- ANKARA

Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle bir kez daha ortaya çıkan enerji krizinin önemli unsurlarından olan doğalgaz tedariki için hazırlıkların yaz aylarından başladığı, bu çerçevede Tuz Gölü ve Silivri'deki depoların büyük kısmının doldurulduğu öğrenildi. Geçen hafta yapılan Fiyat İstikrarı Komitesi'nde de tedbir alınması kararı alındığı duyurulmuştu.

Geçen yıl kesinti yapılmıştı

Türkiye'de Temmuz ayının görece olarak önceki yıllara göre serin geçmesinin Türkiye'nin elektrik üretimini de rahatlatmıştı kaydediliyor. Öte yandan, geçen kış doğalgaz kesintisi yapılmak zorunda kalınmasında Saros LNG terminalinin bitirilememiş olmasının önemli rol oynadığı, bu terminalin tamamlanması için yoğun çaba harcandığı belirtildi. Türkiye'de doğalgazın büyük kısmı Marmara bölgesinde tüketiliyor. Mevcut depolama imkanları olası kesinti halinde bu bölgenin ihtiyacını uzun süre karşılayamıyor. Bu nedenle Saros'a doğalgazı gazlaştırarak doğrudan şebekeye verme imkanı bulunan (FSRU) gemilerinin yanaşabileceği bir terminal

inşaatına başlanmıştı. İran'dan gelen gazın durduğu gerekçesiyle Ocak ayında sanayi kesiminden doğalgaz kesintisine gidilmişti.

Erkenden önlem alınıyor

Ekonomi yönetiminin bu yıl Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle olası riskler nedeniyle önceden önlem almaya çalışıyor. Bu çerçevede Silivri ve Tuz Gölü depolama alanlarının maksimum seviyede dolu tutulmasının kararlaştırıldığı belirtilmişti. DÜNYA'nın edindiği bilgilere göre bu dönemde her iki deponun da dolumunun büyük oranda tamamlandığı öğrenildi. Az miktardaki kapasitenin de ilerleyen aylarda tamamlanarak kış kullanımına tutulacağı belirtildi. Her yıl yaz aylarında yükselen enerji talebi nedeniyle doğalgaz çevrim santrallerinin de kullanılmak zorunda kalındığı ancak Temmuz ayının görece az sıcak geçmesi nedeniyle bu yıl elektrik talebindeki normal seyir ve yaz aylarında doğalgaz talebindeki düşük seviye nedeniyle depolama alanlarının doldurulmasının mümkün olduğu vurgulandı.

Özel gemiler yanaşabilecek

Ekonomi yönetiminin ana çözümlerden biri olarak Saros LNG terminalinin tamamlanmasını gördüğü kaydedildi. Bu nedenle inşa çalışmalarının hızlandırıldığı ve kış aylarına yetiştirilmek istendiği öğrenildi. Bu terminal taşıdığı sıvılaştırılmış doğalgazı, gazlaştırarak şebekeye doğrudan verme yeteneğine sahip FSRU gemilerinin yanaşabileceği şekilde yapılıyor. Türkiye'nin Hatay Dört Yol'da da aynı nitelikli bir terminali bulunmakla birlikte, bu terminalden yapılan girişin şebeke yapısı nedeniyle ana doğalgaz talebinin olduğu İstanbul- Marmara bölgesine eriştirilemediği biliniyor. Saros terminali ana talebin olduğu Marmara bölgesine gaz tedarik imkanı sağlayacak. Ekonomi yönetiminden yetkililer, Saros terminali projesinin itirazlar ve dava vb. süreçler nedeniyle istenen zamanda başlanamadığını belirttiler. Bu terminalin kapasitesine örnek olarak, "eğer tamamlanmış olsaydı Ocak ayındaki kesintilere gerek kalmayacağı" açıklaması yapıldı.

MB: Enflasyona en belirgin katkı temel mal ve hizmetten

Merkez Bankası, TÜİK'in dün açıkladığı 24 yılın zirvesindeki enflasyon için değerlendirmelerini yayımladı. TCMB, enflasyondaki artışa en belirgin katkının temel mal ve hizmet gruplarından geldiğini bildirdi.

Merkez Bankası, tüketici fiyatlarının temmuz ayında yüzde 2,37 oranında arttığını ve yıllık enflasyonun 0,98 puan yükselişle yüzde 79,60'ya çıktığını anımsatarak; "Bu dönemde, tüketici yıllık enflasyonu enerji grubunda gerilerken diğer gruplarda yükselmiştir. Enflasyondaki artışa en belirgin katkı temel mal ve hizmet gruplarından gelmiştir" değerlendirmesini yaptı.

TCMB'nin özet değerlendirmesi şöyle:

Temel mal grubunda yıllık enflasyon tüm alt gruplarda yükseliş kaydetmiştir. Bu dönemde, yıllık enflasyon hizmet grubunda lokanta-otelde gerilerken, ulaştırma ve kirada daha belirgin olmak üzere diğer alt gruplarda artmıştır. Alkollü içecekler ve tütün ürünleri fiyatlarındaki artışta tütün ürünlerindeki vergi ayarlamasının sınırlı etkisinin yanı sıra üretici firmaların fiyatlama davranışları etkili olmuştur.

Gıda grubunda yıllık enflasyon işlenmemiş gıdada sınırlı bir düşüş kaydetmiş, işlenmiş gıdada ise yükselmeye devam etmiştir. Enerji enflasyonu, uluslararası enerji fiyatlarındaki görünüme paralel olarak gerileyen akaryakıt ve tüp gaz fiyatlarıyla düşüş göstermiştir. Uluslararası emtia fiyatlarının etkileriyle rafine petrol ve ana metal fiyatlarında gerileme gözlene de özellikle diğer enerji kalemlerinin etkisiyle üretici enflasyonundaki yükseliş sürmüştür.

Bu görünüm altında, B ve C göstergelerinin mevsimsellikten arındırılmış aylık değişimi bir önceki aya göre artışa işaret ederken, göstergelerin yıllık enflasyonlarındaki yükseliş devam etmiştir.

KPSS iptal edildi

ÖSYM Başkanı Ersoy, 31 Temmuz'da yapılan KPSS oturumlarının iptal edildiğini duyurdu. Ersoy, açıklamasında, "6-7 Ağustos 2022 ve 14 Ağustos 2022'de yapılacak KPSS oturumları ertelenmiştir." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlanan kararla Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığına atanan Prof. Dr. Bayram Ali Ersoy, görevine başladı.

Ersoy, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın tensip ve takdirleriyle bugün itibarıyla Türkiye'nin en güzide kurumlarından biri olan ÖSYM Başkanlığına atandığını belirtti.

ÖSYM'nin her yıl, yükseköğretim kurumları sınavı başta olmak üzere yaklaşık 50 farklı sınavla ortalama 10 milyon adaya hizmet verdiğini ifade eden Ersoy, çok sayıda kamu kurumunun personel ihtiyacının en adil şartlarda temini ve yerleştirilmesi konusundaki çalışmaların da ÖSYM tarafından yürütüldüğünü söyledi.

"KPSS adaylarından yeni sınav için ilave ücret talep edilmeyecek"

Kendi alanında dünyanın en kapsamlı hizmetini veren ve en saygın kurumu olan ÖSYM'nin her türlü tartışmanın dışında tutulmasının, devlet-vatandaş ilişkilerinin sağlıklı yürütülmesi bakımından hayati öneme sahip olduğunu söyleyen Ersoy, şöyle devam etti:

"Böylesine kritik bir kurumun saldırıların hedefinde olmaması elbette mümkün değildir. Nitekim, geçmişten beri bu güzide kurumumuz, çeşitli iddialarla tartışmaların odağına yerleştirilmeye çalışılmıştır. Bugüne kadar ÖSYM'nin görev alanıyla ilgili iddiaların tamamı idari ve adli olarak soruşturulmuş, sorumlular hakkında gerekli işlemler tesis edilmiştir. Bilindiği gibi 31 Temmuz 2022 Pazar günü yapılan Kamu

Personeli Seçme Sınavının Genel Yetenek-Genel Kültür oturumlarının ardından da böyle bir durumla karşılaşmıştır. İlk inceleme sonuçlarına göre bu sınavda adaylara yöneltilen sorulardan bazılarının, bir yayınevinin soru kitapçıklarında yer aldığı tespit edilmiştir. Her şeyden önce, böyle bir tablonun hem kurumumuzun çalışma ilkeleri hem hukuk hem de kamuoyu vicdanı bakımından kabulü asla mümkün değildir."

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın talimatıyla Devlet Denetleme Kurulu Başkanlığınca (DDK) harekete geçilerek tartışmaya konu sınavla ilgili inceleme başlatıldığını aktaran Ersoy, DDK'nin suç duyurusu üzerine de Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca konuyla ilgili soruşturma açıldığını anımsattı.

Bayram Ali Ersoy, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Denetleme Kurulu'nun da ön inceleme için harekete geçtiğini anlattı.

"Yeni KPSS takvimi 17 Eylül'de başlayacak"

ÖSYM Başkanı Ersoy, şunları kaydetti:

"Yapılan kapsamlı değerlendirmelerin ardından hem 31 Temmuz 2022 tarihinde yapılan KPSS oturumları iptal edilmiş hem de 6-7 Ağustos ve 14 Ağustos 2022 tarihlerinde yapılması planlanan oturumlar ertelenmiştir. İptal edilen ve ertelenen sınavlara ilişkin yeni takvim en kısa sürede kamuoyuyla paylaşılacaktır. Yeni KPSS takvimi 17 Eylül'de başlayacaktır. Sınavı iptal edilen KPSS adaylarından, gireceği yeni sınav için herhangi bir ilave ücret talep edilmeyecektir. Amacımız, tüm adaylara gönül huzuruyla katılacakları ve sonucunun adaletinden emin olacakları bir sınav ortamı sunmaktır. Ortaya çıkan eksiklikleri ve aksaklıkları, açık yüreklilikle kamuoyuyla paylaşmak ve gereken tedbirleri etkin şekilde almak suretiyle, ÖSYM'nin milletimizin kalbindeki yerini güçlendirmekte kararlıyız. Hiç arzu etmediğimiz şekilde iptal ve ertelemelere sebebiyet veren bu talihsiz süreçten dolayı tüm adaylardan özür diliyoruz."

Yüzde 125 YDO hayırlı olsun!

Alaattin AKTAŞ

05 Ağustos 2022 Cuma

✓ **Yeniden değerlendirme oranı adım adım yüzde 125'e gidiyor.**

✓ **Emlak vergisi ve MTV'de çok yüklü artışlar gelebilir.**

✓ **Çalışanlar gelir vergisi dilimlerinin YDO kadar artırılmasını umuyor; ama zor.**

✓ **Trafik cezalarında indirim yapılamıyor, cezalar YDO kadar artacak.**

Bu yıl ekim verileriyle kesinleşecek ve 2023'te uygulanacak olan yeniden değerlendirme oranı (YDO) için, görünen köy kılavuz istemiyor misali, "Yüzde 125 şimdiden hayırlı olsun" diyebiliriz.

Yİ-ÜFE'de ekim ayı itibarıyla oluşacak yıllık ortalama artış otomatik olarak yeniden değerlendirme oranını veriyor. İşte Yİ-ÜFE'nin yıllık ortalama artışı da ekim ayı için yüzde 125'e doğru yol alıyor.

TÜİK'in önceki gün temmuz verisini açıklamasından sonra ekim sonundaki ortalama oranı tahmin etmek elbette daha da kolaylaştı. Aydan aya olan oran iki ayın kıyaslamasına dayandığı için hızlı değişiklik gösterebilir. Ancak yıllık ortalama oran, "son 12 aydaki endeksin, önceki 12 aydaki endeksle kıyaslanması yoluyla" bulunuyor. Dolayısıyla ekim sonundaki oranı görmek için şunun şurasında bilinmeyen yalnızca üç ay kaldı; ağustos, eylül ve ekim. Zaten bu yüzden tahmin çok kolay ya...

Yİ-ÜFE'de temmuz ayındaki endeks söz konusu üç ayda hiç değişmese, yani üretici fiyatları bu üç ay boyunca sabit kalsa bile ekim sonundaki yıllık ortalama artış yüzde 117.33 olacak. Yani fiyatların bundan böyle hiç değişmeyeceği varsayımında bile yüzde 117.33'lük yeniden değerlendirme oranından kaçış yok!

Üstelik fiyatlar değişecek

Yİ-ÜFE'de geçen yılın ekim ayından bu yılın temmuzuna kadar geçen on ayın hiçbirinde aylık artış yüzde 5'in altına inmedi. Dolayısıyla önümüzdeki üç ayda fiyatların değişmeyeceği varsayımı, teorik bir varsayımdan öteye geçmiyor.

Bu üç ayda aylık fiyat artışını çok iyimser bir yaklaşımla yüzde 2.5 alsak, ekim sonunda oluşacak yıllık ortalama artış, yani yeniden değerlendirme oranı yüzde 120.69 olacak.

Aylık artışı yüzde 5 olarak varsaydığımızda ise YDO yüzde 124.17'ye çıkacak.

Yani öyle görünüyor ki 2023'ün yeniden değerlendirme oranı yüzde 125 dolayında oluşacak.

VERGİLERDE FARKLI ORANLAR UYGULANABİLİR

Yeniden değerlendirme oranı yüzde 125 dolayında kesinleştiğinde bir dizi vergi, ceza ve harç bu orana bağlı olarak değişecek. Ancak bazı kalemler için Cumhurbaşkanının farklı uygulama yapma yetkisi var.

Yeniden değerlendirme oranı açıklandıktan sonra vatandaş en çok motorlu taşıtlar ve emlak vergisi ile gelir vergisi dilimlerinin nasıl uygulanacağını merak ediyor.

Mevzuat Cumhurbaşkanına bu konularda değişiklik yapma yetkisi veriyor.

- Cumhurbaşkanı motorlu taşıtlar vergisi artışını, YDO'yu yüzde 80 oranında azaltarak uygulama yetkisine sahip. Yani YDO yüzde 125 olursa, bu oran yüzde 80 azaltılıp yüzde 25'e kadar indirilebilir.

Ancak hiç kimse MTV oranı artışının bu düzeye çekileceğini beklemesin. Bu yılın YDO'su yüzde 36 düzeyinde oluşmuş, Cumhurbaşkanı MTV yetkisini çok sınırlı kullanmış ve oranı yüzde 25'e çekmişti. Oysa yüzde 36'lık YDO'ya göre MTV artışı yüzde 7.2'ye kadar indirilebilirdi.

Bu yılın **yüzde 36 YDO-yüzde 25 MTV** ilişkisini yüzde 125'lik YDO'ya uyarlırsak, karşımıza yüzde 85 dolayında bir MTV artışı çıkar. Ancak, MTV'de seçim öncesi böyle bir artış yapılır mı, o da hiç kolay değil.

- Emlak vergisindeki artış genellikle YDO'nun yarısı düzeyinde uygulanıyor. Bu, bir teamüle dönüşmüş durumda. 2023'te de aynı uygulama sürerse emlak vergileri yüzde 60 dolayında artacak demektir.

- Gelir vergisinde uygulama biraz farklı. Cumhurbaşkanının, YDO ile artan vergi dilimlerini yarı oranında yükseltme ya da yine yarı oranında düşürme yetkisi bulunuyor.

Bu yıl için gelir vergisinde ilk dilim 32 bin lira. Bu tutar, YDO yüzde 125 olduğu takdirde 72 bin liraya çıkacak. Cumhurbaşkanının yetkisi bu aşamada devreye giriyor. Cumhurbaşkanı isterse bu 72 bin lirayı yüzde 50'ye kadar azaltıp 36 bin liraya da çekebilir, isterse yüzde 50'ye kadar artırıp 108 bin liraya da çıkarabilir.

CEZALARDAN KAÇIŞ YOK!

Mevzuat Cumhurbaşkanına vergileri farklı uygulama yetkisi veriyor ama başta trafik cezaları olmak üzere cezalar konusunda böyle bir yetki söz konusu değil. Cezalar YDO kadar artıyor ve bunu aynen uygulamak kaçınılmaz.

Yani cezalardan kaçış yok! Yapılabilecek olan kurallara uymak ve ceza yememek!

Yeniden değerlendirme oranı yüzde 125 düzeyinde olduğu takdirde bakın başlıca trafik ihlallerinde uygulanan cezalar hangi düzeye çıkıyor:

- Hatalı park etmek ya da hatalı duraklamak, emniyet kemeri takmamak 441 lira.
- Engellilerin araçları için ayrılmış yerlere park etmek 882 lira.
- Kırmızı ışık kuralına uymamak, seyir halinde cep telefonu ile konuşmak 960 lira.
- Trafiği aksatacak veya tehlikeye sokacak şekilde ardı ardına şerit değiştirmek ve tek yönlü yollara ters yönden girmek, özel otomobillerde 0.50 promilin, diğer otomobillerde 0.20 promilin üstünde alkollü araç kullanmak 4.100 lira.
- Hız sınırını yüzde 10'dan yüzde 30'a kadar aşmak 960 lira, yüzde 30'dan yüzde 50'ye kadar aşmak 1.998 lira, yüzde 50'den fazla aşmak 4.100 lira.

YDO'NUN BURALARA GELECEĞİ BELLİYDİ

Girişte de belirttim ya, görünen köy kılavuz istemez. Yeniden değerlendirme oranının bu düzeylere çıkacağı aylar öncesinden belliydi.

YDO'nun nereye gittiğine ilişkin olarak 8 Nisan, 9 Mayıs, 9 Haziran ve 6 Temmuz'da olmak üzere dört yazı yazdım.

Bütün yazılarımda yeniden değerlendirme oranının çok yüksek geleceği ve 2023'e büyük bir yükü girileceğini vurguladım. Burada vatandaş açısından tek istisna gelir vergisi dilimleri. Vergi dilimleri YDO oranında artırılırsa vatandaş nefes alacak. Ancak, bu yıl 32 bin lira olan ilk dilimin YDO düzeyinde artırılacağı da beklenmiyor, artış daha düşük tutulacaktır.

YDO'daki artış, genellikle vatandaşa yeni yükler getirecek ama bu yükler enflasyon hesabına doğrudan girmeyecek. Ne vergi var enflasyonda, ne ceza. Dolayısıyla 2023'te cepten daha fazla para çıkacak ama bunu enflasyon hesaplamasında tabii ki görmeyeceğiz.

“Sosyal konutlu” Çin Modeli mi? “Verimlilik temelli” Çin Modeli mi?

Ferit Barış PARLAK

05 Ağustos 2022 Cuma

İlk, 2006 yılında gitmiştim Çin’e...

Belediye yöneticileri ve tarım ürünleri üreticileri ile konuşmuştuk...

600 Yuan (100 dolar) civarındaki asgari ücretin verimliliği etkileyip/etkilemediğini sormuştum...

Toplantı sonrası bir sanayici anlatmak istedi:

“100 dolar dahi vermiyoruz...”

Ayrıca, 1 odalı sosyal konutları satıyoruz çalışanlara...

Ve her ay onun taksitini kesiyoruz...

Yani 2 kişilik aile, en az 30 yıl, o sosyal konutun taksitini ödemek için, itiraz etmeden çalışmak zorunda kalıyor!”

Kafalardaki Çin Modeli, böyle bir model olabilir...

05.08.2022

Ama...

2013 yılında tekrar gittiğimde...

O modelin verimliliği/çabayı/tutkuyu düşürdüğü anlaşılmıştı...

Ve...

Eğitim/staj/teknik kurs/Ar-Ge destekleri artırılmış; Asgari ücret 1600 Yuan'a (240 dolar) yükseltilmişti...

Maaş ortalaması ise Şangay'da 1100 doları aşmıştı...

VELHASIL

Bugün Çin'de asgari ücret eyaletlere göre 200-380 dolar arasında değişiyor...

Örneğin...

Şangay'da asgari ücret 2600 Yuan (370 dolar)...

Ama, asgari ücret ile çalışanların oranı yüzde 3'ü aşmıyor!

Şangay'da maaş ortalaması 1250 doları geçiyor...

Ve Şangaylı, 400 Yuan'lık kiralık evinde, kilosu 5-6 Yuan'a balık/karides yiyebiliyor...

Sonuç mu?

Üretirken verimi/çabası artıyor...

Parayı dışarıya kim çıkarıyor?

Şeref OĞUZ

05 Ağustos 2022 Cuma

Türkiye'nin **döviz**e ihtiyacı var. **Döviz basamıyoruz**. Döviz getiren musluklarımızda da tıkanıklıklar var. En önemli kaynaklardan biri olan **yabancılar** çekildi. **Turizm, ihracat** ve yurtdışında yaşayan **vatandaşlarımızdan** akış gelebilirdi ama oralarda da **aksaklıklar** var.

Peki, ne olacak? Merkez Bankası, sanayiciye “**yatırım yapın**” diye kredi verdi. Ama **bu krediler döviz**e gitmiş... İyi de döviz nerede? Derler ki; **kasalarda...** Fırsatını bulan, **dışarı çıkarmış**. O zaman soruyu şöyle soralım; **parayı kim dışarı çıkarır?**

MERKEZ, PARANIN İZİNİ SÜREBİLİYORSA

Başkan, **İSO**'daki toplantıda; “**elimizde liste var**” demişti. Demek ki **krediyi alıp döviz**e koşanları **izleyebilmişler...** Acaba bu listedeki isimler, **stokçuluk yapmak için mi** döviz almış yoksa **üretim için gereken ara malı, hammadde, makine yatırımı için mi** döviz yönelmiş?

Merakım şu; **krediyi kime verdiyseniz**, döviz soruşturmasını onun faaliyetleri üzerinden yapmanız gerekmiyor muydu? Ayrıca **işyeri&ev kasalarında dolar aramadan önce** yurtdışına döviz kaçırانların **bu listede adlarının olup olmadığını** bize anlatsanız. Biz de **kim yandaş kim stokçu** bilsek?

İKİ SORU İKİ CEVAP

Parayı kimler dışarı çıkarır?

1-Ucuz kredi alan; kısa sürede kâr yazanlar parayı dışarı çıkarır. 2020'de 1 trilyon TL mevduat kullanıldı, bunun 1/3'ü dövize gitmişti.

2-Ticari hayatının sınırlandığını düşünen parayı dışarı çıkarır.

3-Usulsüz işlem yapan, “devlet malı deniz, yemeyen domuz” diyen parayı dışarı çıkarır.

4-Tezgahaltı hareket eden parayı dışarı çıkarır.

5-Varlığına el konulacağından korkan parayı dışarı çıkarır.

Kimler parayı dışarı çıkarmaz?

1-Üretim için dövize ihtiyacı olan sanayici dışarı çıkarmaz

2-İthalatçı parayı dışarı çıkarmaz.

3-Dövizle iş yapan işadamı dışarı çıkarmaz

4-Makine, hammadde, ara malı ihtiyacı olan sanayici dışarı çıkarmaz

5-Ucuz kredi verilmeyenler dışarı çıkarmaz.

NOT

KAMBIYO KISITLAMALARI PARAYI SİSTEM DIŞINA İTİYOR

Eğer ardınızdan **enflasyon canavarı** kovalıyorsa, **eriyen liradan** çıkıp kendinize **güvenli liman** aramanız doğaldır ve bunun **vatan sevgisi** ya da **yerli-milli olmakla** ilgisi yoktur. Böyle olsaydı **hükümete yakın olanlar** aynı töhmete muhatap olmazdı.

Köprü geçişinden müteahhit alacaklarına, onlarca kamu işlemini **dövizle bağladığınız ortamda** dolar sıkıntısı çekiyorsunuz diye **kambiyo kısıtlamaları** getirirseniz, zaten enflasyondan kaçıp dolara sığınanlar da **varlıklarını sistem dışına çıkarmaya** yönelir. 1980’den önce **cebinde dolar taşıyanı** içeri atıyorduk. Yine de insanlar **kendilerini güvenceye almak için** döviz kovalıyordu. Bu kadar aşağıladığın kendi paranı, **kambiyo kısıtlarıyla** koruyamazsın, **paraların sistem dışına çıkışını** engelleyemezsin.

Abdulkadir Selvi

Erdoğan'ın, 'Zihinlerde hiçbir soru işareti kalmasın' talimatı KPSS'de iptali getirdi

Cumhurbaşkanı Erdoğan, KPSS konusuna ilk başta el koydu. Uluslararası büyük bir krizi takip eder gibi KPSS konusunu takip ediyor.

Yürütülen soruşturmalar hakkında Erdoğan'ın sık sık bilgilendirildiği haberini alıyorum. Erdoğan, "Tek bir evladımızın dahi mağdur olmasına asla müsaade etmeyiz" demişti. Hemen Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu'nu görevlendirmişti. İddialar ortaya atıldıktan sonra 24 saat dolmadan ÖSYM Başkanı Halis Aygün'ü görevden almıştı. ÖSYM'nin vereceği hizmetlerde bir boşluk yaşanmaması için süratle hareket edildi. Prof.Dr. Bayram Ali Ersoy jet hızıyla ÖSYM Başkanlığı'na atandı.

SIK SIK BİLGİ ALIYOR

Erdoğan bugün Putin'le kritik bir görüşme yapmak üzere Soçi'ye gidiyor. Dün önemli bir Yüksek Askeri Şûra toplantısı vardı. Ama buna rağmen KPSS soruşturmasıyla ilgili olarak sık sık bilgi aldığı söyleniyor. Erdoğan'ın, "Zihinlerde hiçbir soru kalmasın" talimatı üzerine soruşturma daha da derinleştirilerek ilerliyor. Bir yanda Yediiklim Yayınevi'ne ait soruların KPSS testlerine nasıl girdiğinin ortaya çıkarılması gerekiyor. Yediiklim Yayınevi'nin soruları, KPSS sorularının hazırlandığı havuza mı girmiş yoksa soruların seçimi ya da basımı sırasında bir sızıntı mı yaşanmış? Bunların ortaya çıkarılması için çalışılıyor. Dört koldan bu ilişki ağının ortaya çıkarılmasına çalışılıyor. Tabii bir de Yediiklim Yayınevi için daha önce açılan ancak sonra takipsizlikle sonuçlanan FETÖ soruşturması var. O da bir soru işareti oluşturuyor. Bu soruşturma sonucunda FETÖ dosyası tekrar gündeme gelir mi? Soruşturmanın sonucunu bekleyip göreceğiz.

BULGULAR VAR

KPSS soruşturması devam ederken bir kararın alınması gerekiyordu. Yediiklim Yayınevi'nden alındığı tespit edilen sorular iptal edilip KPSS sınavı geçerli mi sayılacaktı yoksa sınavın iptali yoluna mı gidilecekti? Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Kimsenin gönlünde en ufak bir şüphe oluşmasın" diyor. Bunun üzerine sınavın

iptaline karar veriliyor. DDK Başkanı Yunus Arıncı ile konuştum. Sınavın iptalini gerektirecek bulgulara ulaşıldı mı diye sordum. “Bazı bulgular var. Hiçbir soru işaretinin bırakılmaması için sınavın iptal edilmesi gerekiyordu” diye yanıt verdi.

İKİ AYAĞI VAR

KPSS soruşturmasının iki boyutu var.

1- KPSS sınavında çıkan sorularla Yediiklim Yayınevi arasındaki ilişkinin aydınlatılması.

2- KPSS sınavına giren bir buçuk milyon insan başta olmak üzere toplumda soruşturmanın şeffaf bir şekilde yürütüldüğü inancının sağlanması. FETÖ’nün yıllarca soruları çaldığının ortaya çıkması nedeniyle zaten toplumun güveni sarsıldı. Adalet duygusunun yeniden tesis edilmesi gerekiyor.

KOORDİNASYON İÇİNDE ÇALIŞIYORUZ

KPSS sınavıyla ilgili soruşturma dört koldan yürütülüyor. Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Mali Şube Müdürlüğü ve YÖK’ün soruşturması derinleşerek devam ediyor. Bu aşamada kafama Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturma başlattığı için bundan sonra nasıl devam edecek sorusu takıldı. DDK Başkanı Yunus Arıncı’ya bu noktayı sordum. “Bizim incelememiz ile savcılık ve polis soruşturması eşzamanlı olarak yürüyecek” dedi. DDK, YÖK, savcılık ve polis dört koldan KPSS olayının üzerine gitmeye devam edecek. Yunus Arıncı, “Koordineli olarak çalışıyoruz, aynı koordinasyon içinde devam edeceğiz” diye konuştu. Her birim kendi alanında soruşturmasını yürütecek ancak elde ettikleri bulgular birlikte değerlendirip öyle mesafe alacaklar. Burada zamana karşı bir yarış yaşanıyor. Hem olayın aydınlatılması gerekiyor hem de iddialara neden olan KPSS’yle ilgili bir kararın verilmesi gerekiyordu. İlk aşamada sınav iptal edildi. ÖSYM Başkanı Ersoy, yeni sınav takviminin 17 Eylül’de başlayacağını açıkladı.

DİJİTAL VERİLER ALINDI

KPSS soruşturmasında dinamik bir süreç yönetimine tanık oluyoruz. Bu o kadar önemli bir nokta ki, delillerin yok olmasına izin verilmiyor. DDK Başkanı Yunus Arıncı tecrübeli bir isim. Çok başarılı bir Başbakanlık Teftiş Kurulu başkanıydı. O birikimini bu soruşturmaya yansıtıyor. Olayın ilk anından itibaren DDK müfettişlerinden oluşan bir heyet hemen ÖSYM ve Yediiklim Yayınları’nda incelemelerine başladı. Ama o sırada ilginç bir gelişme oldu. DDK Başkanı Arıncı, incelemenin sonucunu beklemedi. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’na bizzat giderek suç duyurusunda bulundu. Neden sıcağı sıcağına böyle bir girişimde bulunduğunu sordum. “Bizim dijital verilere el koyma yetkimiz yok. Dijital verilerin karartılmaması ve yok edilmemesi gerekiyordu. Bunun için bizzat Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’na giderek suç duyurusunda bulundum. Böylece Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturma başlattı. Mali Şube operasyon düzenledi. Böylece dijital veriler kayıt altına

alındı. Dijital verilerin karartılmasına izin verilmedi. Tüm veriler elimizde. Şimdi biz bu verileri inceleyip koordineli bir şekilde bu olayı aydınlatacağız” dedi.

SÜREÇ YÖNETİMİ

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın olaya ilk andan itibaren el koyması, DDK Başkanı Yunus Arıncı’nın soruşturmanın şeffaf bir şekilde yürütüleceği konusunda topluma verdiği güven çok yararlı oldu. Doğru yapmanız yetmez, toplumu da doğru yaptığınız konusunda ikna etmeniz gerekiyor. Kimi zaman süreç yönetimi, sürecin sonuçları kadar önemli oluyor.

CEMEVİ OLAYINDAKİ ÇAPAKLAR

İÇİŞLERİ Bakanı Süleyman Soylu, cemevi saldırısıyla ilgili olarak, “Çapağı bulacağız” dedi. İçişleri Bakanı’na çapağın ne olduğunu sordum.

1- “Ben 6 yıldır İçişleri Bakanı’yım. Hep bu tür olaylarda kendisini deliliğe vuranlar ortaya çıkıyor” dedi.

Cemevi saldırganı da ilahi emirle yaptığını söylemedi mi?

2- “10 yıldır Ankara’da yaşıyorum. Saldırıya uğrayan cemevlerinin bulunduğu 3 adrese 1 saatte gidemem ama İzmir’de yaşayan Ankara’ya gelip üç adrese 45 dakika içinde giderek bunu yapıyor” dedi. Soylu, 3 cemevine İçişleri Bakanlığı eskortuyla ancak 1 saatte gidebilirdi.

PROVOKASYON

İçişleri Bakanı Soylu, “Biri tutuklandı diğeri ikisi ev hapsi şartıyla bırakıldı. Bu soruşturmanın bittiği anlamına gelmiyor” diye konuştu. Soylu’ya göre bu iş eski Türkiye’nin ayak izlerini andırıyor. Soylu yerden göğe kadar haklı. Eğer polis cemevi saldırganını kısa sürede yakalamasaydı siz o zaman görecektiniz hangi provokasyonların sahneleneceğini.

HEDEF 2023 SEÇİMLERİ

Türkiye 2023’te kritik bir cumhurbaşkanlığı seçimine gidiyor. Gayri nizami savaş unsurları harekete geçti. Eski Türkiye’de sergiledikleri provokasyonları bir bir sahneye sürüyorlar. Seçim tarihi yaklaştıkça bu tür provokasyonların artacağından kuşku yoktur.

Sahi İzmir’de 26 cemevi varken bu saldırgan neden Ankara’ya geliyor? Neden biri Alevi Türkmen, biri HDP’ye yakın Alevi-Kürt, diğeri CHP’ye yakın üç cemevini seçip saldırıda bulunuyor?

2023 seçimlerine giderken cemevi provokasyonu üzerinden Alevi kesimini konsolide çabasını görmüyor musunuz?

Esfender KORKMAZ

Enflasyonda manipölasyon anayasal suçtur

5 Ağustos 2022 Cuma

TÜİK'in enflasyon verileri akademik çevrelerde ve medyada tartışılıyor. TÜİK verileri doğrudur veya yanlıştır diye doğrudan hüküm vermek imkanımız sınırlıdır. Ama gerek TÜİK'in enflasyon verilerini kendi içinde ve gerekse diğer kurumların enflasyon verileri ile karşılaştırsak, enflasyon kadar enflasyon karmaşasının da ekonomik istikrarı bozan ve çalışanların mağduriyetine yol açan sonuçlarını görebiliriz.

1. Anayasa'nın 55 maddesi "Devlet Çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli önlemleri alır" diyor.

Gıda fiyatları her zaman ortalama TÜFE'den daha fazla artıyor. Söz gelimi temmuz ayında yıllık TÜFE yüzde 79,6 oldu. Ancak gıda fiyatları daha fazla yüzde 94,65 oranında arttı.

TÜİK'in TÜFE sepeti içinde gıdanın payı yüzde 25,32'dir. Bu pay bir ortalama olduğu için en zengin ve en yoksulun payı aynı kabul edilmiştir. Gerçekte ise işçi ve memurun harcama sepeti içinde gıda'nın payı yüzde 40 ve üstündedir. Bu durumda işçi ve memur için gıda payını yüzde 40 olarak hesaplarsak, TÜFE oranı 97,29 oluyor. Devlet ve özel sektör işçi ve memura zam yaparken gerçek enflasyon altında yüzde 79,6 oranındaki TÜFE üstünden yapıyor. TÜİK gerçek enflasyon altında ücret verilmesinin sorumlusudur.

Doğrusu, TÜİK'in ayrıca bir geçinme endeksi hazırlaması gerekir. Ücret ve maaş artışlarının bu endekse göre yapılması gerekir.

2. Anayasa 167 maddesi "Devlet; para, kredi, sermaye mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemelerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır." Şeklinde dir.

İTO'nun Temmuz ayında toptan eşya fiyatları 87,95 ve fakat TÜİK'in Yİ-ÜFE yüzde 144,61'dir. Arada 56,66 yüzdelerlik puan fark var.

Yine Temmuz ayında TÜİK'in TÜFE oranı yüzde 79,6 iken, İTO İstanbul Geçinme Endeksi 89,95'tir. Üstelik bu fark son yıllarda arttı. Önceleri aynı düzeyde idi.

TEMMUZDA YILLIK ENFLASYON			
	İTO ÜCRETLİLER GEÇİNME ENDEKSİ	TÜİK TÜFE	TÜİK GIDA ENFLASYONU
2017	12,54	9,79	10,07
2018	12,12	15,85	19,40
2019	12,26	16,65	18,21
2020	12,88	11,76	12,73
2021	17,38	18,95	24,92
2022	99,11	79,60	94,65

Öte yandan; TÜİK'in Temmuz ayı yıllık Yİ-ÜFE oranı 144,61'dir. Yine TÜİK'in TÜFE oranı yüzde 79,60'tır. Arada 65 yüzdelik puan fark var. Eğer firmalar bu kadar maliyet farkını taşımış olsalardı şimdi hepsi iflas ederdi. Demek ki, TÜİK, TÜFE'yi düşük gösteriyor.

Enflasyonda belirsizlik nedeni ile taraflar sözleşmeleri dolar veya Euro ile yapmak istiyor. Ama yapamıyor. Zira dövizle sözleşme yapılması yasaklandı. Ama Hükümet kamu- özel işbirliği sözleşmeleri dolara endekslidir ve müteahhitlerle dolarla sözleşme yapıldı. Birçok sektörde alış-veriş dövizle yapılıyor.

TÜİK'in enflasyonda manüplasyon yaptığı iddiaları, yatırımları engelledi. Çünkü yatırım yapacak olanlar, şaibeli enflasyon verilerine göre fizibilite yapmak istemiyor. Dahası İTO yarı kamusal kurumdur. İTO ile TÜİK arasında fark olunca, İstanbul'da yatırım yapacak olanlar hangi veriyi kullanacakları konusunda terüddüte düşüyor ve yatırım yapmaktan vazgeçiyorlar.

05 Ağustos 2022, Cuma

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Soçi'deki Erdoğan-Putin görüşmesi neden önemli?

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın **Putin** ile Soçi'de yapacağı görüşme çok büyük anlamlar taşıyor. Önceki gün **Putin** ile görüşen eski Almanya Başbakanı **Gerhard Schröder**, **Putin**'in müzakere yoluyla barıştan yana olduğunu söyledi. Yani **Putin**, bazılarının düşündüğü gibi sonsuz bir savaştan yana değil.

Hem **Putin** ile hem de **Zelenski** ile iyi bir diplomasi yürüten Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, dünya çapında bir diplomatik hamlenin mimarı olabilir. Eğer **Putin**'i barış için müzakere yolunda teşvik eder ve bu kabul görürse, **Erdoğan** Nobel Barış Ödülü'nü tartışmasız hak eder. Tartışmalı Nobel komitesi bunu yapar mı, **Erdoğan** ödülü kabul eder mi o ayrı konu.

Erdoğan-Putin görüşmesinde Türkiye'nin ihtiyacı olan yangın söndürme uçakları ile Türkiye-Rusya arasında yerel paralarla ticaretin de konuşulacağı tahmin ediliyor. Suriye meselesi zaten her zaman masada.

Bu arada Türkiye'deki en büyük Rus yatırımı olan Akkuyu Nükleer Santrali bitmek üzere. Rusya bu santralin tamamlanması için Türkiye'ye 15 milyar dolar gönderiyor. Yani **Erdoğan** ile **Putin** arasında konuşacak ve karar verilecek çok şey var. Bugün tüm dünyanın gözü Soçi'de olacak.

PELOSI'NİN SAHTE FIRTINASI

Uzakdoğu'da **Pelosi**'nin yarattığı sahte fırtınanın yankıları hâlâ sürüyor. Çin Halk Cumhuriyeti, gerçek mühimmat kullanarak Tayvan yakınlarında askeri tatbikatını sürdürüyor. Amerika ise Endonezya üzerinden askeri varlığını Çin'e hatırlatmayı deniyor. Rusya-Ukrayna Savaşı'nda tüm argümanları çöken Amerika, yenilgisini gizlemek için dikkat dağıtmaya çalışıyor.

Zaten Çin ile Amerika arasında sıcak bir savaştan söz edilemez. Çünkü Çin böyle bir savaşa henüz hazır değil. Hazır olana kadar, daha güçlü olduğu ekonomik konularda misilleme yapması bekleniyor. Anlayacağınız, Türkiye'nin Rusya ile Ukrayna arasında anlaşma sağlama çabaları dışında dünyada iyi giden bir şey yok.